

ת"פ 29720/04/21 - מדינת ישראל נגד אור בן ראובן אלנתן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 29720-04-21 מדינת ישראל נ' אלנתן(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט חגי טרסי המאשימה	מדינת ישראל
נגד		
הנאשם		אור בן ראובן אלנתן (עציר) ע"י ב"כ עו"ד שמעון אמיר

גזר דין

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בו יוחסה לו עבירה של **חבלה חמורה** **בנסיבות מחמירות** - עבירה על סעיף 333 בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**").

על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום עבד המתלון בתור איש תחזוקה במתחם קניות ואירועים ברמלה. ביום 16.3.21 בשעות הערב, שהה הנאשם באירוע משפחתי באולם אירועים באותו מתחם. בין הנאשם למתלון אין כל הכרות מוקדמת. עובר לשעה 20:57, עת שהה המתלון, במסגרת עבודתו, ליד תחנת הדלק במתחם, הגיעו לאזור הנאשם ובן דודו, כאשר זה האחרון נוהג באופנוע והנאשם מאחוריו. המתלון פנה אל השניים והתפתח ביניהם דין ודברים. לאחר מכן, בשעה 20:58 לערך, נכנס הנאשם אל אולם האירועים ונטל מאחד השולחנות שלושה סכינים. אנשים שהיו באולם, וביניהם מאבטח ואביו של הנאשם, תפסו את הנאשם, אשר היה נסער ובקשו ממנו להירגע. לאחר זמן קצר, השתחרר הנאשם מהאנשים שאחזו בו ורץ אל מחוץ לאולם. בשעה 21:07 לערך, הבחין הנאשם במתלון, שניקה באותה עת מסעדה קרובה לאולם. אז דקר הנאשם את המתלון בצוואר, בסמוך ללסת, באמצעות אחת הסכינים. המתלון ניסה להתחמק מהדקירה בכך שהזיז את ראשו לאחור, אך לשווא. כתוצאה מהדקירה החל המתלון לדמם מצווארו. בהמשך פונה המתלון אל בית החולים על ידי מד"א, שם אובחן כסובל מקרע בעורק הפנים ומחתך בווקטור הקדמי מעל המנדיבולה משמאל. המתלון אושפז בבית החולים עד ליום 18.3.21. במהלך האשפוז עבר המתלון קשירה של עורק הפנים בחדר ניתוח. בעקבות הפציעה הנ"ל סבל המתלון מהגבלה בדיבור ובתנועת שרירי הפה והוא נעדר מעבודתו כחודש ימים.

במסגרת ההסדר סוכם כי הנאשם יופנה לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן, מבלי שגובשו הסכמות עונשיות.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם, עולה כי מדובר בצעיר, כבן 23, רווק, אשר טרם מעצרו התגורר בנס ציונה בבית הוריו ועבד כשליח בתחום המזון. הנאשם מסר כי בגיל צעיר אובחן כסובל מבעיות קשב וריכוז אך לא הומלץ לו על טיפול תרופתי כלשהו. בגיל 15 נשר ממסגרות לימודיות עקב בעיות התנהגות ואירועי אלימות. לאור מערכת יחסים קונפליקטואלית עם הוריו עבר לגור בבית הסבים ביהוד. במהלך תקופתו ביהוד חבר לסביבה שולית והחל להסתבך עם החוק. כמו כן, נחשף באותה עת לסחר בסמים ולשימוש מוגבר באלימות, ואז גם זיהה יכולת להשיג כסף מהיר וסיגל לעצמו דפוסי אלימות. בשנת 2015, עוד בהיותו קטין, נידון לעונש מאסר למשך 10 חודשים בגין ביצוע עבירות של סחר בסמים ואלימות. בהמשך, לא גויס לצה"ל עקב מעורבותו הפלילית. לאחר שחרורו ממאסר החל לעבוד כשליח בתחום המזון באופן מזדמן תוך הימשכות מעורבותו בפלילים. בשנת 2018 נידון למאסר נוסף למשך 20 חודשים, בגין עבירות אלימות, ולאחר השחרור המשיך לעבוד כשליח עד למעצרו בתיק זה. לגבי עברו הפלילי מסר הנאשם כי הוא תופס עצמו כאדם שנוטה לפתור בעיותיו באופן אלים, מתקשה לקבל סמכות ומחזיק בעמדות בעייתיות כלפי החוק. לדבריו, במהלך מאסרו השני השתלב בתכנית לשליטה בכעסים, אך לתפיסתו עדיין מתקשה ליישם את הכלים שרכש. במסגרת האבחון הנוכחי מסר הנאשם כי בחודש נובמבר 2021 השתלב בקבוצת שליטה בכעסים וכי לתחושתו הוא נתרם מהטיפול בכך שרוכש כלים המסייעים לו ומעוניין בהמשך השתלבות בטיפול בתחום השליטה בכעסים. משב"ס נמסר מנגד כי טרם שולב בטיפול, אך הוא מביע מוטיבציה לכך ונמצא מתאים.

בנוגע לעבירה בה הורשע, קיבל הנאשם אחריות על מעשיו והביע חרטה. לדבריו, ביקש המתלונן ממנו ומבן דודו להחנות את האופנוע במקום אחר, ובעקבות זאת החל ויכוח בין השלושה, כאשר תחילה ניסה הנאשם להרגיע את המתלונן אך לאחר התייחסות לא נאותה מצדו התקשה לווסת את כעסו. לדבריו הוא ובן דודו נשארו במקום ואז חזר המתלונן בליווי שני אנשים נוספים. הנאשם חש מאוים ועל כן נכנס לאולם ונטל שלוש סכינים, אשר מטרתם הייתה להוות איום. בהמשך בן דודו ואביו ניסו להרגיעו ולהחזיקו, מה שלתפיסתו העצים את תסכולו וקשייו לווסת את כעסיו בשל התקהלות האנשים סביבו, ואז נטל את הסכין ודקר את המתלונן. עוד מסר כי הסתתר במשך כחודש ימים על מנת להתארגן למעצר שכן הבין את השלכות מעשיו ולאחר מכן הסגיר את עצמו לגורמי האכיפה. הנאשם הביע אמפתיה כלפי המתלונן והפגיעה שהסב לו. הנאשם תיאר את אכזבת משפחתו מהתנהלותו ואף את אכזבתו שלו מעצמו. הנאשם תאר קושי להציב לעצמו גבולות, היעדר יכולת לבחור באופן מסתגל במצב דחק שנוצר וחזרה לדפוסים שוליים כדרך לבסס מעמדו וכוחו. עוד התייחס גם לקושי לשתף פעולה עם גורמי אכיפת החוק.

שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר בעל מאפייני אישיות ילדותיים המתבטאים בצורכי ריגוש מוגברים, אימפולסיביות ודפוסים אלימים מופנמים. עוד התרשם השירות מקושי בהצבת גבולות פנימיים, התנהלות שולית חזרתית, וקושי בוויסות עצמי במצבי קונפליקט, כשנראה כי מתקשה לגייס כוחות לתפקוד יציב ותקין לאורך זמן. הוריו התקשו להציב גבולות ולהוות דמויות משמעותיות עבורו, ואז חבר הנאשם לחברה שולית, שם קיבל תחושת שייכות, כבוד ומעמד. להערכת שירות המבחן, בבסיס ביצוע העבירה עומדים קשייו בוויסות דחפיו התוקפניים והאלימים, דפוסי אימפולסיביות, ריכוז בצרכיו המידיים ועמדות אשר נותנות לגיטימציה באשר לשימוש באלימות. לאור דברים אלו העריך שירות המבחן כי קיימת מסוכנות גבוהה להישנות התנהגות אלימה, ודרגת הפגיעה במידה ותתרחש צפויה להיות גבוהה אף היא.

כגורמי סיכון נלקחו בחשבון חומרת התנהגותו בעבירה, דפוסיו האימפולסיביים, קשייו בוויסות כעסיו וכן השימוש בחפץ חד. עוד צוינו עברו הפלילי מגיל צעיר, ונשיאת שני מאסרים בפועל אשר לא היוו עבורו גורם הרתעתי. בנוסף, קשייו בקבלת סמכות והעובדה כי הביע לגיטימציה לפתרון בעיותיו באמצעות שימוש באלימות. עוד צוין כי הנאשם התקשה

לאורך השנים לשתף פעולה עם שירות המבחן וניכר כי הקשר עימו לא סייע בהפחתת רמת המסוכנות שלו. בנוסף לכך, הוזכרו דיווחיו הסותרים בדבר השתלבותו בטיפול, אל מול דיווח גורמי שב"ס. כגורמי סיכוי לשיקום התייחס השירות לעובדה כי מדובר בצעיר אשר קיבל אחריות על מעשיו, הביע חרטה ואף הביע אמפתיה כלפי המתלונן. הנאשם ביטא רצון להשתלב בטיפול במסגרת שב"ס וכן הבין את בעייתיות מצבו והתנהלותו. בשים לב לגורמי הסיכון המשמעותיים הבהיר שירות המבחן כי לא קיימות מסגרות מתאימות לטיפול בקהילה, אשר יתנו מענה לרמת הסיכון במצבו של הנאשם, ועל כן אין בידיו להמליץ על ענישה שיקומית. עם זאת, הדגיש השירות את חשיבות שילובו של הנאשם בטיפול במסגרת שב"ס, ככל ויבטא נכונות לכך.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה תיאר בטיעונו את נסיבות ביצוע העבירה והדגיש את החומרה הרבה שבמעשי הנאשם, ואת פגיעתם בערכים חברתיים משמעותיים, ובהם הזכות לשלמות גופו ולביטחונו האישי של המתלונן, כמו גם בטחון ושלומו הציבורי בכללותו. הוא התייחס למאפייני החומרה שהתגלו במקרה זה, בו בחר הנאשם באופן מודע ועיקש לדקור את המתלונן לאחר חילופי דברים ביניהם. הנאשם נכנס לאולם, נטל מספר סכינים ולמרות שאביו והמאבטח ניסו להרגיעו ולמנוע ממנו את המעשה, הנאשם חזר לחפש את המתלונן מחוץ לאולם ודקר אותו. עוד הפנה לנזק שנגרם למתלונן, כמפורט בכתב האישום ובתעודה הרפואית שהוגשה וסומנה ע/3. באשר לנזק הפוטנציאלי ציין כי בנקל יכול היה האירוע להסתיים בפגיעה בנפש לאור השימוש בסכין ומיקום הדקירה. עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה גבוהה, ובית המשפט מצווה לסייע במיגור התופעה על ידי הטלת עונשים משמעותיים ומרתיעים. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנה למספר פסקי דין, ועתר למתחם ענישה הנע בין 4 ל-6.5 שנות מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ציין כי אכן מדובר במי שנטל אחריות על מעשיו וחסך זמן ציבורי יקר. מנגד, לחובתו עבר פלילי הכולל 2 הרשעות קודמות בעבירות אלימות חמורה, כאשר בגין הרשעתו האחרונה קיים מאסר על תנאי בר הפעלה למשך 8 חודשים. באחד המקרים עליהם נתן את הדין בהרשעתו הקודמת, תקף הנאשם אדם שהגיש נגדו תלונה במשטרה, קירב סיגריה דולקת לפניו וניפץ על ראשו בקבוק זכוכית. התמונה המצטיירת היא של אדם בעל דפוסי אלימות מושרשים והתנהגות בריזית מתמשכת, שהרי גם הרשעתו הראשונה כקטין הייתה על עבירת אלימות חמורה. הנאשם לא נרתע מההליכים הקודמים שהתנהלו נגדו, וגם תסקיר שירות המבחן מצביע על דפוסי אלימות מושרשים, אימפולסיביות, קושי בהצבת גבולות פנימיים, התנהלות שולית חזרתית וקושי בוויסות עצמי. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית, ואף התרשם כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות אלימות. לאור נתונים אלו ציין כי יש למקם את עונשו של הנאשם לכל הפחות באמצע המתחם, ועתר להשית עליו 5 שנות מאסר, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי משמעותי למתלונן. בנוסף ביקש כי המאסר על תנאי יופעל במצטבר.

מנגד, ביקש ב"כ הנאשם להעניק משקל רב לכך שהנאשם הודה, התחרט וחסך זמן שיפוטי רב. הוא הפנה לתעודה הרפואית, ממנה ביקש ללמוד כי הפגיעה הייתה בפנים, ולא בצוואר, וכי המתלונן היה נתון תחת השפעת סמים, דבר המעיד על אופיו. עוד ציין כי לאירוע לא קדם תכנון אלא מדובר באירוע ספונטני. הסנגור הפנה גם לתסקיר שירות המבחן ולנסיבות חייו המורכבות של הנאשם. לטענתו, מאז מעברו לכלא רימונים החל בהליך שיקום, כמפורט במסמך ע/4 מטעם קצינת האסירים, המעיד על כך שהנאשם השתתף בקבוצה חינוכית בנושא "ניהול כעסים", התמיד להגיע

למפגשים, שיתף מעולמו הפנימי ולקח על עצמו את תפקיד "מרכז הקבוצה". עוד נרשם במסמך כי הנאשם מביע מוטיבציה גבוהה לטיפול בתחום האלימות. באשר למתחם העונש ההולם הפנה למספר פסקי דין ועתר למתחם ענישה הנע בין 18 ל-24 חודשי מאסר. בנוסף התייחס לפסיקה שהוגשה מטעם המאשימה וציין כי מדובר במקרים ישנים וחמורים יותר שאינם משליכים על עניינו. לבסוף, ביקש להתחשב בסיכוי השיקום של הנאשם ובתהליך שהחל, בעובדה כי הודה בהזדמנות הראשונה ובתמיכה המשפחתית התורמת לשיקומו. באשר למאסר על תנאי, ביקש כי יופעל בחופף לעונש שיוטל על הנאשם.

דין והכרעה

"קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח."

דבריו אלה של בית המשפט העליון בדבר הנגע הרע של האלימות, שיש לבערו מן היסוד, נכתבו כבר לפני למעלה מעשור במסגרת פסק הדין בע"פ 3863/09 מ"י נ' חסן (10.11.09), אך למרבה הצער פושה אותו נגע בחברה הישראלית גם בימינו אלה, ואולי אף ביתר שאת. גילויי האלימות ממשיכים להיות שכיחים, ולא חולף שבוע מבלי שאנו נתקלים באירוע בו נפגעים פגיעה קשה האינטרסים החברתיים הבסיסיים, עליהם נועדו להגן עבירות האלימות, ובהם קדושת החיים, ההגנה על שלמות גוף האדם, על בריאותו ושלווה, על הביטחון האישי של כל פרט ופרט ועל הסדר הציבורי ושלומו הציבור בכלל.

בגדר אותה תופעה נפסדת של יישוב סכסוכים בדרכים אלימות, נכללים בין היתר גילויי האלימות אשר זכו לכינוי "תת תרבות הסכין", הכוללים את כל אותם אירועי אלימות קשים בהם נעשה, בדומה למקרה שלפנינו, שימוש אלים בסכין, או בחפץ חד אחר, על מנת לפגוע פגיעה קשה בגופו של הקורבן. מעשים מעין אלה מסתיימים לא פעם בפגיעה חמורה בשלומם של הנפגע, עד לכדי קיפוח חיים של ממש. על רקע זה, הקדישה הפסיקה ביטויי גינוי חריפים למעשים אלה, ועמדה על הענישה המחמירה והמרתיעה המתחייבת בגינם. הנה כך למשל מצאו הדברים את ביטויים בע"פ 8113/12 מ"י נ' מחלב (4.8.13):

"מקרה זה מצטרף לרשימה ארוכה של אירועים, שבהם נעשה שימוש בסכין או בכלי משחית אחרים, לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות, כאשר, לעיתים קרובות, תוצאות המעשים הן קשות ביותר. על חומרתה של תופעה זו, אשר פשתה במקומותינו והיא, לדאבון הלב, הולכת

ומתרחבת, ועל הצורך להיאבק בה באמצעות ענישה קשה ומחמירה, עמד בית משפט זה בשורה ארוכה של פסקי דין.

כך, למשל, דברי השופט נ' הנדל בע"פ 6910/09 הדרה נ' מדינת ישראל (9.5.2010): "האלימות המתפשטת חושפת את החברה במעורבות מדי יום ביומו. האלימות אינה מפלה בין עיר לכפר, בין צפון לדרום, ובין זקן לצעיר. בצוק העתים אין מנוס מלנהוג במידת החומרה היתרה, יותר משהעבריינים צריכים לכך - הציבור צריך לכך. אחת המטרות המרכזיות של הענישה הפלילית היא כאמור הרתעת עבריינים בכוח, ל'מען יראו וייראו'. תופעה זו של 'סכינאות' יש להדביר. המסר חייב להיות ברור, למען ידע כל איש ונער כי נטילת סכין כדי לתקוף היא נטילת סיכון - לא רק כלפי הקורבן, אלא גם כלפי העבריין בדמות הטלת ענישה מחמירה. במלים אחרות, 'תרבות הסכין' היא תרבות שלא ניתן לגלות כלפיה סובלנות" (שם, בפסקה 5, וראו גם, ע"פ 7712/12 פלוני נ' מדינת ישראל (23.5.2013); ע"פ 6376/11 כבוב נ' מדינת ישראל (20.11.2012); ע"פ 6223/11 אגבריה נ' מדינת ישראל (25.6.2012)).

מדיניות ענישה מחמירה ומתחייבת זו, חלה גם על אותם מקרים בהם הורשע הנאשם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תוך שימוש בסכין, כמו הנאשם שלפני. הנה כך באו הדברים לידי ביטוי אך לפני ימים אחדים בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 5262/21 אבו סבילה נ' מ"י (16.5.22):

מעשי אלימות מחרידים מעין אלו הנעשים באמצעות סכין בפלג גוף עליון של אדם, עלולים להסתיים בתוצאה טראגית בה נגדעים חייו. אין להשלים עם מעשים נפשעים אלה ויש להגן על זכותו הבסיסית של כל הפוסע בהם לשלמות גופו ולתחושת ביטחון. אך לאחרונה ציינתי:

"בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הטמונה בעבירות חבלה חמורה, המסכנות את שלום הציבור ובטחונו, תוך עשיית דין עצמי והתעלמות מהוראות חוק, וגורמות פעמים רבות לפגיעות בגוף ובנפש. על מדיניות הענישה לשקף חומרה זו על ידי השתת עונשי מאסר משמעותיים על עבריינים המבצעים עבירות אלימות בכלל, ועל מי שביצע עבירה של חבלה בנסיבות מחמירות בפרט" (ע"פ 6197/20 מדינת ישראל נ' גולאני, פסקה 20 (28.11.2021)).

מעשיו של הנאשם, כמפורט בכתב האישום המתוקן, פגעו פגיעה משמעותית בערכים החברתיים שתוארו לעיל. הנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה מלמדות על כך שבשל ויכוח חסר חשיבות, חילופי דברים של מה בכך, התעוררה חמתו של הנאשם על המתלונן, אותו לא הכיר כלל קודם לכן. בעקבות זאת נכנס הנאשם לאולם, בו השתתף באירוע משפחתי, ונטל מאחד השולחנות לא פחות משלושה סכינים. באי האולם, לרבות אחד המאבטחים ואף אביו של הנאשם, הבחינו במצבו הנסער של הנאשם, אחזו בו וביקשו להרגיעו, אך הנאשם השתחרר מהם בחלוף זמן קצר, רץ אל מחוץ לאולם, וכשהבחין במתלונן כעבור מספר דקות מנקה מסעדה סמוכה, דקר אותו בסכין בצוואר, בסמוך ללסת. את כל אלה עשה במקום ציבורי, בשעה שאמור היה לחגוג באירוע משמח עם בני משפחתו, ומבלי שהיה בהתערבותם של באי האולם או בחלוף הזמן עד למפגש המחודש עם המתלונן כדי לצנן את רוחו וליישב את דעתו. הנאשם אמנם לא הגיע

למתחם במטרה לתקוף את המתלונן ואף לא הצטייד מראש בסכין, אך קשה לראות במעשיו משום פעולה ספונטנית גרידא, בשים לב לאפשרויות שניתנו בידו להימנע מהמעשה ולפרק הזמן שחלף בין ההצטיידות בסכינים לבין הדקירה. עוד ראוי לציין לחומרה את הפגיעה במתלונן במקום עבודתו ועל רקע מילוי תפקידו, ואת מקום הדקירה, בצוואר, בסמוך ללסת, מקום רגיש ביותר אשר הפגיעה בו עלולה להביא לתוצאות חמורות במיוחד, עד כדי קיפוח חיים. פוטנציאל הנזק במקרה זה היה חמור ביותר, ואין להקל ראש כלל ועיקר גם בנזק שנגרם בפועל. כפי שעולה מעובדות כתב האישום, החל המתלונן לדמם מצווארו, והוא פונה מידית על ידי מד"א לבית החולים. המתלונן סבל מקרע בעורק הפנים, אשר הצריך קשירה בחדר הניתוח, ומחתך בווקטור קדמי מעל המנדיבולה (עצם הלסת התחתונה - ח.ט.) משמאל. בעקבות הפציעה אף סבל המתלונן מהגבלה בדיבור ובתנועת שרירי הפה, ונעדר מעבודתו כחודש ימים.

באשר לפסיקה הנוהגת, הרי שפסיקת בתי המשפט בעבירות אלימות נעה על פני קשת רחבה, בשים לב לחומרת האירועים, לאופייה של האלימות שהופעלה, למכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם, לעברו הפלילי ולסיכויי הטיפול והשיקום. עם זאת, מדיניות הענישה העקרונית בעבירות מסוג זה, המבוצעות תוך שימוש בנשק קר וגרימת חבלות, הנה מחמירה וכוללת דרך שגרה עונשי מאסר בפועל. על העונש המתחייב ועל מגמת ההחמרה הנדרשת לנוכח שכיחות המעשים, עמד בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 7475/14 **מהדי נ' מ"י** (25.12.14), שם נדונה מדיניות הענישה בעבירה בה עסקינן:

"כנקודת מוצא לדין יש לשוב ולהדגיש כי העבירה שבה הורשע המערער - חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק העונשין ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק - הינה עבירת אלימות חמורה שהעונש המרבי הקבוע בצידה הינו 14 שנות מאסר בפועל. בפסיקת בית משפט זה ניכרת בשנים האחרונות מגמה ברורה של החמרה בענישה בעבירות אלימות באופן כללי ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות באופן ספציפי. בית משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה זו הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה. לפיכך נקבע כי ככלל ענישה זו צריכה לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריוח [ראו למשל: ע"פ 5153/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.2014) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 6971/13 עמרן נ' מדינת ישראל (23.9.2014) (להלן: עניין עמרן); ע"פ 4061/12 בדארנה נ' מדינת ישראל (4.9.2012)]."

המאשימה ביקשה לסמוך את עתירתה על מספר פסקי דין:

בע"פ 935/14 **אוסטרוביץ נ' מ"י** (30.11.14), הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם תקף את המתלונן, לאחר דין ודברים ביניהם, באמצעות סכין מטבח, גרם לו לחתכים ביד ובכתף שמאל ובהמשך דקר אותו דקירה עמוקה בשכם. נקבע **מתחם ענישה שנע בין 3.5 ל-5 שנות מאסר** ונגזרו **50 חודשי מאסר** בפועל. מדובר היה בנאשם בעל הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות. הערעור לבית המשפט העליון נדחה, לאחר שנקבע כי העונש שהוטל מצוי ברף הגבוה של הענישה, אך אינו מצדיק התערבות.

בע"פ 4145/12 הרוש נ' מ"י (29.4.13), הורשע המערער בעבירות של גרימת חבלה של ממש וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בעקבות ויכוח בין המערער לבין המתלוננים, נטל המערער בקבוק שתיה, ניפץ אותו והניפו לעבר צווארו של אחד המתלוננים. המתלונן האחר התערב ושלח את ידו להגן על חברו, וכתוצאה מכך נדקרה ידו משברי הבקבוק, ואילו חברו רק נשרט בצוואר. הפגיעה ביד חייבה ניתוח, ונוצר חשש לגרימת נזק קבוע ליכולת תנועת היד. המערער נידון ל-4 שנות מאסר בפועל והערעור שהגיש על חומרת העונש נדחה, לאחר שנקבע כי העונש מצוי ברף הגבוה אך אינו חורג ממתחם הענישה האפשרי.

בע"פ 5089/12 עובדיה נ' מ"י (19.2.13), מדובר היה במערער אשר הצטייד בסכין והגיע למקום עבודתו של המתלונן, המתין עד שיצא ואז דקר אותו דקירה אחת בגבו. למתלונן נגרמו שני חתכים בריאה, שברים מרובים בצלעות ודימום פעיל, הוא פונה לבית החולים, נזקק לניתוח ולאחר מכן הורדם והונשם במחלקת טיפול נמרץ. האשפוז ערך כשבועיים ולאחר מכן נדרש המתלונן ל-60 ימי חופשת מחלה בביתו ולא היה מסוגל לחזור ולעבוד בעבודה פיזית. המערער היה כבן 61 ונעדר עבר פלילי. בערכאה הדיונית הוטלו עליו 65 חודשי מאסר בפועל, בערעור הופחת העונש ל-50 חודשי מאסר בפועל.

מנגד ביקש הסנגור המלומד לסמוך את עתירתו על פסקי דין אחרים, המציגים עונשים מתונים מעט יותר:

בע"פ 759/16 ג'בארין נ' מ"י (13.6.16), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. במקרה זה, על רקע סכסוך משפחתי, הגיעו הנאשם ואחיו לביתו של המתלונן, כאשר הנאשם מצויד בחפץ קהה (מפתח שבדי). הנאשם החל לאיים ואמר כי "ישמיד אותם". בשלב מסוים החלו חילופי דברים בין הנאשם לבין המתלונן, והנאשם הכה את המתלונן בפניו באמצעות החפץ. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן חבלות באף והוא נזקק לניתוח לתיקון השברים. נקבע מתחם ענישה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, בן 40, נעדר עבר פלילי, אשר ניהל קודם למעצרו אורח חיים נורמטיבי ושירות המבחן אף המליץ לגזור עליו עונש מאסר בעבודות שירות, הושטו 18 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 5316/13 מסאלחה נ' מ"י (9.12.13), הורשע המערער בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער שלף מכיסו סכין וגרם לחתך ארוך בלחיו של המתלונן, על רקע חילופי מבטים ביניהם. נקבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר ונגזרו עליו 9 חודשי מאסר בפועל. התסקיר המליץ על הימנעות מהרשעה. נקבע שהיה מדובר באירוע ספונטני ולא מתוכנן ובית המשפט התחשב בהודאה ובחרטה של המערער, גילו הצעיר ועברו הנקי וכוונתו להטיב את נזקי המתלונן. ערעורים שהוגשו משני הצדדים, נדחו.

בע"פ 8897/20 סקנדרין נ' מ"י (6.5.21), הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שבעקבות סכסוך של אחיו עם שכן, תקף את אותו שכן, בעת שזה יצא עם כלבו לטיול לפנות בוקר, הכה אותו מספר פעמים בחוזקה באמצעות אלה טלסקופית ובאגרופים ואף הפעיל שוקר חשמלי מספר פעמים בצמוד לראשו. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלונן חבלות חמורות והוא אושפז בבית חולים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל והשית על המערער 20 חודשי מאסר. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה על-ידי בית המשפט העליון.

לבסוף, הפנה הסנגור המלומד גם לגזר הדין שנתתי בת"פ (מרכז) 55470-01-20 מ"י נ' גבריאלי (5.10.21), שם הורשע הנאשם המרכזי בעבירה דומה, ונקבע מתחם מקל מעט יותר של **15 עד 36 חודשי מאסר בפועל**, אך לא מדובר היה שם בדקירה, אלא במכות במוט, ואף החבלות היו קלות באופן ממשי מהמקרה שלפני.

בתוך כך אין מנוס מלהדגיש את העובדה כי מרבית פסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם לא עסקו כלל בדקירות סכין, אלא בגרימת חבלות בנסיבות חמורות פחות, ואף תוצאות התקיפות היו קלות באופן משמעותי מתוצאות מעשיו של הנאשם שלפני. לפיכך, מתחם הענישה שייקבע צריך שיהיה חמור באופן ניכר מהמתחמים שנקבעו בגזרי הדין אליהם הפנה הסנגור. מנגד, פסקי הדין הבודדים אליהם הפנתה המאשימה, קרובים יותר בנסיבותיהם ובחומרתם למעשיו של הנאשם, אם כי דומה שהם משקפים אירועים חמורים מעט יותר, ומכל מקום את הרף המחמיר של הענישה בעבירות מעין אלה. על רקע זה, אזכיר מספר פסקי דין נוספים של בית המשפט העליון שעסקו במעשים דומים.

בע"פ 2037/13 **מחאג'נה נ' מ"י** (26.6.13), נדחה ערעורו של נאשם, שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. בעקבות ויכוח, זרק הנאשם לעבר המתלונן אבן, אשר פגעה בפניו. בהמשך תפס בחולצתו, תקף אותו במכת אגרוף ודקר אותו באמצעות סכין. הנאשם בעל רקע נורמטיבי, ללא עבר פלילי. נקבע **מתחם שבין שנתיים ל-5 שנות מאסר**. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם עונש של **30 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון אישר את המתחם ואת העונש.

בע"פ 479/21 **עטילה נ' מ"י** (26.8.21), הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותקיפה סתם. בעקבות עימות על רקע השימוש בכביש ודין ודברים שהתפתחו בין הנאשם למתלונן, שלהם היכרות קודמת, יצא המערער מהרכב כשבידו האחת תרסיס פלפל ובידו השנייה חפץ חד הנחזה כסכין, ריסס לכיוון המתלונן ואחיינו גז פלפל ולאחר מכן דקר את המתלונן באמצעות החפץ החד שש דקירות בצדו השמאלי של פלג גופו העליון וגרם לו לחבלות, ובהן קרע קטן בטחול. המתלונן פונה לבית חולים ואושפז למשך יומיים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 20 ל-48 חודשי מאסר** והשית על המערער, שלו הרשעה קודמת אחת בגין איומים ותקיפה, **28 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם על חומרת העונש.

בע"פ 3249/19 **פיסהי נ' מ"י** (5.8.2019), הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין המערער למתלונן התגלע ויכוח שהוביל לדחיפות הדדיות, במהלכן נפל המערער על הקרקע. המתלונן הרפה ממנו והמערער עזב את המקום. דקות אחדות לאחר מכן שב המערער כשהוא מצויד בסכין ודקר את המתלונן בידו השמאלית. בעקבות הדקירה נגרמו למתלונן חתך עמוק ונזק עצבי בידו השמאלית והוא אושפז בבית החולים במשך 14 ימים, שבמהלכם נזקק לניתוח. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר** והשית על המערער, בעל עבר פלילי, **24 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה את ערעורו על חומרת העונש.

לאור האמור לעיל, בהתחשב בנסיבות החמורות של ביצוע העבירה, הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים, חומרת הנזק שנגרם ומדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי **מתחם העונש ההולם למעשיו של הנאשם נע בין 27 ל-54 חודשי מאסר בפועל**, לצד מרכיבי ענישה נלווים לרבות פיצוי משמעותי למתלונן.

משנקבע מתחם העונש יש לאתר את העונש הראוי לנאשם בגדרו של המתחם, בהתחשב במכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנאשם עצמו, לעברו ולדפוסיו. בהקשר זה אציין לקולה כי מדובר בצעיר כבן 23, אשר הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה כנה וחסך זמן ציבורי יקר. נסיבותיו האישיות והמשפחתיות אינן פשוטות, והוא מתמודד עם קשיים שונים עוד משחר נעוריו. הנאשם עצור מזה תקופה ארוכה ומהמסמך שהוגש מטעם שב"ס עולה כי השתלב בקבוצה טיפולית ראשונית של "שליטה בכעסים", שיתף פעולה באופן מלא ומביע מוטיבציה רבה להמשיך בהליכי טיפול בתחום האלימות. מכלול נתונים אלה מצדיק הימנעות ממיצוי הדין עם הנאשם ואיתור העונש המתאים למעשיו שלא ברף העליון של המתחם.

מנגד, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי המכביד של הנאשם ומגורמי הסיכון הרבים המפורטים בתסקיר. באשר לעבר הפלילי, הרי שמדובר בהרשעה שלישית ובתקופת מאסר שלישית בה יידרש הנאשם לשאת. עיון בגיליון ההרשעות הקודמות מלמד כי בשנת 2016, עוד בהיותו קטין, הורשע הנאשם בבית המשפט לנוער בעבירה של גרימת חבלה חמורה, לצד עבירות סמים חמורות, ונידון ל-10 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית לרבות עונשי מאסר על תנאי. בהמשך, הורשע פעם נוספת כבגיר בגין שתי עבירות תקיפה ופציעה כשהעברין מזויין, לצד עבירה של סחר בסמים, והוטל עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, אשר כלל הפעלה של המאסרים המותנים מההרשעה הראשונה. והנה, גם לאחר שטעם פעמיים טעמו של מאסר, וגם לאחר שהוטל עליו מאסר מותנה נוסף, לתקופה ממשית בת 8 חודשים, לא עבר הנאשם כל הליך של הפנמה או הרתעה ושב והסתבך פעם נוספת בעבירה דומה, ואף חמורה עוד יותר, המחייבת זו הפעם מענה עונשי מכביד ומרתיע.

ובאשר לתסקיר שירות המבחן, הרי שזה מצביע על סיכון גבוה להישנות מעורבותו של הנאשם בעבירות אלימות חמורות. על פי התרשמות שירות המבחן מדובר במי שמחזיק במאפייני אישיות ילדותיים המתבטאים בצורכי ריגוש מוגברים, אימפולסיביות ודפוסים אלימים מופנמים. הנאשם מתקשה בהצבת גבולות פנימיים ומתאפיין בהתנהלות שולית חזרתית, קושי בוויסות עצמי במצבי קונפליקט, ונראה כי הוא מתקשה לגייס כוחות לתפקוד יציב ותקין לאורך זמן. כבר מגיל צעיר חבר הנאשם לחברה שולית והוא מחזיק בדפוסי התנהגות אלימים ובעמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש באלימות. על רקע זה לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית כלשהי, וזאת בהיעדר מסגרת טיפולית בקהילה שבכוחה לאיין את מסוכנות הנאשם.

השילוב בין העבר הפלילי המכביד לבין התרשמותו השלילית של שירות המבחן ממאפייניו של הנאשם ורף הסיכון הגבוה הנובע ממעשיו, אכן תומך בעמדת המאשימה לפיה ראוי למקם את עונשו של הנאשם באמצע המתחם שנקבע ולהפעיל במצטבר את עונש המאסר המותנה. אם בכל זאת החלטתי להקל עמו במקצת, למקם את העונש מעט מתחת לאמצע המתחם ולהפעיל חלק מהמאסר המותנה בחופף, הרי שהדבר נובע מגילו הצעיר של הנאשם, מהרצון לעודד אותו להמשיך בטיפול בו החל במסגרת שב"ס ומהתקווה כי המוטיבציה לטיפול שהוא מגלה זו הפעם אכן תבשיל לכדי תהליך טיפולי-שיקומי משמעותי במסגרת המאסר, באופן שיצמצם את הסיכון למעורבות פלילית חוזרת לאחר השחרור. לצד עונש המאסר המתחייב, יוטלו מאסרים מותנים מרתיעים וכן יחויב הנאשם בתשלום פיצוי משמעותי למתלונן, לנוכח הפגיעה הקשה שגרם לו. בשים לב לתקופת המאסר הארוכה ולפיצוי הגבוה, אמנע מהשתת קנס.

לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 36 חודשים.
2. אני מורה על הפעלתו בחופף ובמצטבר של מאסר על תנאי בן 8 חודשים מת"פ 47613-02-18, כך שבסך הכל יישא הנאשם בעונש מאסר בפועל בן 42 חודשים, מיום המעצר - 6.4.21.
3. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע.
4. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירת אלימות כלפי הגוף, מסוג עוון.
5. פיצוי למתלונן בסך 15,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.7.22, ויועבר על ידי המזכירות למתלונן.

העתק יועבר לשירות המבחן.

המוצגים יחולטו או יושמדו על פי שיקול דעת המשטרה.

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, א' סיוון תשפ"ב, 31 מאי 2022, במעמד הצדדים.